

70 år sedan inledningen på den kubanska revolutionen - dagens utmaningar

70 år sedan inledningen på den kubanska revolutionen - dagens utmaningar

En artikel från en forskare som betraktar dagens problem i Kuba utifrån revolutionens inledning 1953

Sjuttio år har gått sedan Fidel Castro och en djärv grupp unga kubaner inledde en attack mot Moncada-kasernen på östra Kuba i syfte att störta Fulgencio Batistas diktatur. Trots det militära misslyckandet med detta försök fungerade det som katalysator för den revolution som nu har haft makten på Kuba i mer än 63 år. I dag kämpar en ny generation revolutionärer med utmaningarna att tillgodose det kubanska folkets behov och samtidigt främja ett socialistiskt projekt i en global ekonomi som präglas av kris. De gör allt detta under en intensiv kampanj mot sig, med maximala påtryckningar från Bidenadministrationen.

USA:s agenda för global hegemoni har ständigt kolliderat med Kubas strävan efter oberoende och suveränitet, och ännu mer intensivt sedan revolutionens seger 1959. Kennedyadministrationen inledde en blockad mot Kuba 1962 och startade en obevlig svältkampanj mot öns 11 miljoner invånare. Men trots det längsta embargot i modern historia har kubanerna lyckats bygga upp världsberömda offentliga utbildnings- och hälsovårdssystem, liksom en innovativ bioteknikindustri, och har säkrat en högre livskvalitet för sina medborgare än många utvecklingsländer.

Ändå har USA intensifierat sin blockad mot Kuba under de senaste sex åren, med början under den tidigare presidenten Donald Trump som införde 243 nya sanktioner och vände den normaliseringsprocess som inleddes av den tidigare presidenten Barack Obama 2014. Trots vallöften om en mer balanserad hållning gentemot Kuba har president Joe Biden istället ökat trycket på landet.

Under 2017 anklagade USA den kubanska regeringen för att ha genomfört soniska attacker mot deras ambassadtjänstemän, ett påstående som senare visade sig vara falskt. Anklagelsen tjänade dock som förevändning för att frysa förbindelserna med Kuba, vilket ledde till en kollaps i turismen och förlorade intäkter när mer än 600.000 årliga USA-besökare avbröt sina resor till ön. Under Trumps sanktioner stoppade Western Union sin verksamhet på Kuba 2020, vilket störde penningöverföringar. USA:s ambassad i Havanna avbröt sin viseringsverksamhet 2017, vilket utlöste den största vågen av irreguljär migration sedan 1980.

Kubas ekonomi har lidit under denna omfattande blockad, och landets BNP krympte med svindlande 15 procent 2019 och 11 procent 2020 när regeringen och andra enheter inte kunde köpa grundläggande förnödenheter på grund av bankrestriktioner som införts på grund av blockaden. När covid-19-pandemin slog till 2020 pressades Kubas robusta hälso- och sjukvårdssystem av sanktionerna när antalet fall ökade kraftigt och landets enda syrgasanläggning inte kunde användas på grund av att det inte gick att importera reservdelar. Även när kubanska patienter kämpade för att andas, vägrade Washington att göra undantag och erbjöd endast USA-tillverkade vacciner efter att de flesta kubaner hade vaccinerats med inhemskt utvecklade vacciner.

Under sin sista vecka som president i januari 2021 satte Trump upp Kuba på listan över statliga sponsorer av terrorism, vilket gjorde det nästan omöjligt för Kuba att delta i normala finansiella transaktioner som är nödvändiga för handel. Under president Bidens

första 14 månader vid makten förlorade den kubanska ekonomin uppskattningsvis 6,35 miljarder dollar, vilket hindrade Kuba från att göra viktiga investeringar i sitt åldrande energinät eller köpa mat och medicin. Med en krympande ekonomi men en regering som framhärskade i sitt åtagande att skapa sysselsättning, skakade inflationen den kubanska peson och devalverade vad som redan ansågs vara låga statliga löner. Landets ransoneringssystem gav visserligen alla ett existensminimum, men kubanerna hade inte upplevt en sådan brist sedan specialperioden på 1990-talet, och det fanns inga omedelbara lösningar i sikte. Den kubanska regeringen vände sig till alternativa vägar för tillväxt och utveckling.

Under 2020 började Kuba i högre grad förlita sig på den privata sektorn för att tillgodose sina grundläggande behov på grund av den ökande bristen på varor. Den privata sektorn är på väg att importera varor för 1 miljard dollar 2023, och mer än 8 000 små och medelstora företag har registrerat sig sedan 2021. Ekonomin växer långsamt med en takt på 1,8 procent. Den privata sektorns framväxt innebär nya utmaningar för alla socialistiska projekt.

Kubas president Miguel Díaz-Canel uttryckte sin vision för Kubas framtid och betonade regeringens åtagande att tillhandahålla grundläggande tjänster till sina medborgare men aviserade också fler förändringar i framtiden. Han hävdade att social rättvisa inte bara handlar om välfärd eller jämlikhet utan också om en rättvis inkomstfördelning, där de som bidrar mer tjänar mer och de som inte kan bidra får hjälp av regeringen.

I denna resa står den kubanska regeringen inför en svår uppgift.

Medan den privata sektorns framväxt har ökat leveranserna och tillhandahållit välbehövliga varor, skapar den i sin tur också nya inkomstskillnader, vilket står i kontrast till Kubas historiska betoning på rättvis fördelning av välståndet. Dessutom, om regeringens nya politik lyckas få tillbaka den ekonomiska tillväxten och mer effektivt leverera nödvändiga leveranser via den privata sektorn - vid en tidpunkt då staten i huvudsak är blockerad från att göra det - kommer det att skapa en ny social motvikt till staten själv. Denna dynamiska förändring kommer att präglade Díaz-Canels andra och sista mandatperiod som president, då regeringen måste hantera balansen mellan den privata sektorns tillväxt och upprätthållandet av de socialistiska principer som är centrala för Kubas identitet. Hittills har den kubanska revolutionens ledare, samtidigt som de erkänt nödvändigheten av att skapa välstånd, varit fast beslutna att se till att fördelarna med detta välstånd delas mellan alla medborgare. Díaz-Canel insisterar på att regeringen kommer att skydda det socialistiska projektet - garantera viktiga tjänster, vissa kostnadsfria och andra till lägsta möjliga kostnad - samtidigt som man motstår uppmaningarna från både vänner och fiender att inleda några större privatiseringsinsatser.

Under årens lopp har Kuba ställts inför betydande ekonomiska och politiska utmaningar. Utöver en ekonomisk blockad orsakade naturkatastrofer som orkanen Ian mer än 1 miljard dollar i skador och lämnade mer än 100 000 familjer utan hem. Kriserna som orsakades av covid-19-pandemin eliminerade turismen, landets främsta industri. Medan västvärldens regeringar aldrig missar ett tillfälle att kritisera Kuba på både ekonomiska och politiska grunder, fortsätter många i det globala syd att stödja landet som ett exempel på motståndskraft och oberoende. Kuba har ställts inför många utmaningar och har valt motståndets väg, genom att ständigt anpassa sig och förnya sig i motgång snarare än att ge efter för yttre påtryckningar.

Mitt i utmaningarna från en global ekonomi som präglas av kris, strävar Kuba efter att upprätthålla sitt socialistiska projekt, tillgodose sitt folks behov och hävda sitt oberoende. Trots det längsta embargot i modern historia har landet gjort betydande framsteg inom offentlig utbildning, hälsovård och hållbar utveckling, och överträffar många avancerade ekonomier. Framtiden kan vara fylld av utmaningar, men Kubas hängivenhet till sitt folk och dess oberoende väg lyser som en fyr av hopp i en värld som fortfarande inte kan svara på mänsklighetens många dilemman. Det är just därför som Fidel Castros våghalsiga uppdrag vid Moncada-kasernen för 70 år sedan fortsätter att ha ett sådant grepp om det kubanska medvetandet. Trots de tillfälliga motgångarna överlever kubanerna och lever för att utkämpa nästa slag.

Manolo De Los Santos, Globetrotter 230705.

<https://portal.independentmediainstitute.org/2023/07/25/cuba-reaffirms-socialism-while-it-reckons-with-its-private-sector/>

Manolo De Los Santos är en av cheferna på People's Forum och forskare på Tricontinental: Institute for Social Research

HÄV BLOCKADEN MOT KUBA!

Bli en del av solidaritetsrörelsen!

Bli medlem i Svensk-Kubanska!

Eller skicka ett bidrag till Stödfonden

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap (150 för pensionärer, arbetslösa och studerande)

Swish 123 589 0975 eller Pg 40 54 11 ? 0

Bidrag till insamlingen ?Mediciner till Kuba?

PG 23 57 15 ? 0 ELLER Swish 123 182 37 72